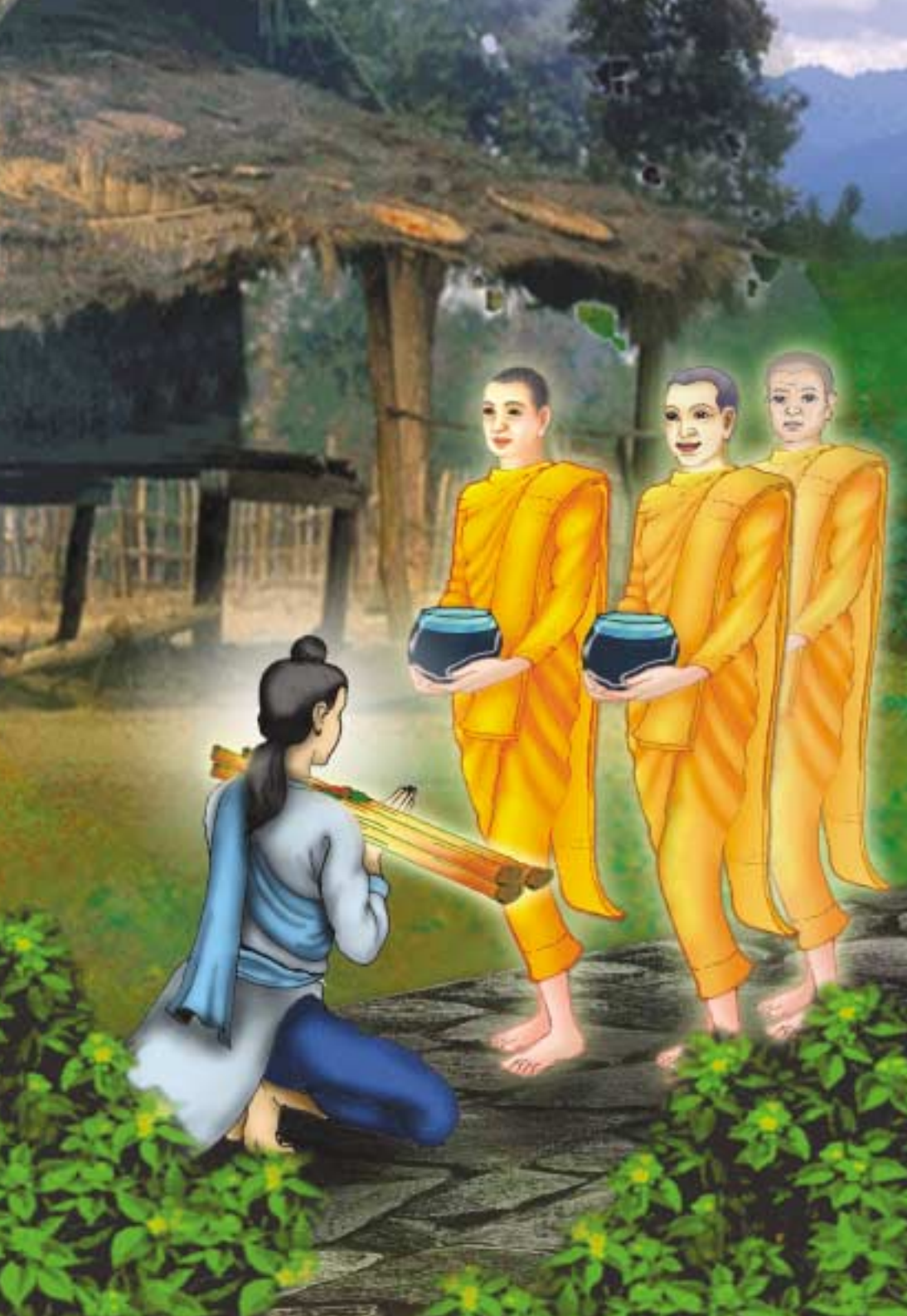


๒๔



อ ำ นั ส ง ส์
ถ ว ำ ย นั ำ อ้อ ย

ควรทำวันและคืนไม่ให้เปล่าประโยชน์
จะน้อยหรือมากก็ตาม
เพราะวันคืนผ่านบุคคลใดไปแล้ว
ชีวิตของบุคคลนั้น ย่อมพร่องจากประโยชน์นั้น





อานิสต์ถวายน้ำอ้อย

๒๑๓

โลกใบนี้เป็นอาณาจักรแห่งความรู้ ที่คอยให้มนุษย์มาศึกษาค้นคว้า ใครจะศึกษาวิชาใด มากน้อยขนาดไหนก็ได้ เพราะขึ้นชื่อว่าการศึกษา ย่อมเป็นสิ่งที่มีความค่าต่อชีวิตเสมอ เพียงแต่ว่าจะมีสักกี่คนที่รู้ว่า สุดยอดของวิชาความรู้มีเพียงหนึ่งเดียวเท่านั้น นั่นคือวิชาความจริงของชีวิต เป็นวิชาที่หากใครยังไม่ได้มาศึกษา ต้องถือว่าตลอดชีวิตที่ผ่านมา นั้น วางเปล่าจากประโยชน์ ทั้งประโยชน์ในปัจจุบันและประโยชน์ในลัมปรายภาพ เป็นชีวิตที่น่าเสียดายที่สุด วิชาความจริงของชีวิต คือการประพฤติธรรม ฝึกใจให้บริสุทธิ์หลุดนิง ให้เข้าถึงพระธรรมกายภายใน อันจะนำมาซึ่งปัญญาที่สว่างไสว และใจที่เปี่ยมด้วยพลังเปี่ยมด้วยความสุข วิชาของชีวิตเป็นวิชาที่เราต้องใส่ใจ ขวนขวายเรียนรู้ให้ได้เป็นอันดับแรก เพราะวิชานี้ คือวิชาเพื่อการดับทุกข์นั่นเอง หากมีวิชานี้ติดตัวไป ย่อมปลอดภัยทั้งภัยในปัจจุบันและภัยในสังสารวัฏอย่างแน่นอน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน ขุททกนิกาย เถรคาถา ว่า

“อโมฆี ทิวส์ กยิรา อปฺเปน พหุเกณ วา

ยํ ยํ วิวหเต รตฺติ ตทฺฐนตฺตสฺส ชีวิตํ”

ควรทำวันและคืนไม่ให้เปล่าประโยชน์จะน้อยหรือมากก็ตาม เพราะวันคืนผ่านบุคคลใดไปแล้ว ชีวิตของบุคคลนั้นย่อมพร่องจากประโยชน์นั้น”



อานิสงส์ถวายน้าอ้อย

๒๑๔

เวลาในชีวิตของมนุษย์นั้นมีอยู่จำกัด เมื่อหมดแล้วก็หมดเลย ไม่มีการต่อเวลา ชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน เราไม่รู้ว่าจะเวลาจะหมดลงเมื่อไร ยังมีสิ่งต่างๆ อีกมากมายที่เราคิดอยากจะทำ แต่ยังไม่ได้ทำ แต่มีสิ่งหนึ่งที่เราจำเป็นจะต้องรีบทำ นั่นคือ การบำเพ็ญประโยชน์ตนและผู้อื่นให้ถึงพร้อม เหมือนดังที่พระลัมมาลัมพุทธเจ้าเคยตรัสเตือนพระภิกษุสงฆ์ว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราขอเตือนเธอทั้งหลาย สังขารทั้งหลาย เป็นของไม่เที่ยง เธอทั้งหลายจงยังประโยชน์ตนและผู้อื่นให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด”

ประโยชน์ตนนั้นมีอยู่ ๓ ระดับด้วยกัน คือประโยชน์ในปัจจุบัน ได้แก่การบำเพ็ญทาน ศีล ภาวนาให้ถึงพร้อม ประโยชน์ในล้มปรายภพในสุคติภูมิ คือเมื่อละจากโลกนี้ไปแล้วให้ได้ไปบังเกิดในสุคติโลกสวรรค์ และเมื่อถึงเวลาก็ตกมาเกิดเพื่อสร้างบารมีกันต่อในเมืองมนุษย์ ส่วนประโยชน์อย่างยืงนั้นคือการได้บรรลุมรรคผลนิพพาน ฉะนั้นเมื่อบำเพ็ญประโยชน์ตนได้ดีแล้ว ต้องบำเพ็ญประโยชน์ผู้อื่นด้วย ด้วยการชักชวนกันให้มาทำความดี ทั้งให้ทาน รักษาศีลและเจริญภาวนา เหมือนกับในสมัยพุทธกาล ที่คนเฝ้าไร่อ้อยได้บำเพ็ญประโยชน์ตนด้วยการสร้างเสนาสนะถวายเป็นพระอรหันต์ เมื่อละจากโลกไปแล้วก็ไปเกิดเป็นเทวดา แล้วยังได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วย



อานิสงส์ถวายน้าอ้อย

๒๑๕

*เรื่องมีอยู่ว่า ในสมัยพุทธกาล เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ที่พระเวฬุวันมหาวิหาร ในกรุงราชคฤห์ ได้มีพระอรหันต์เถระ ๓ รูป เข้าจำพรรษาที่วัดใกล้หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ครั้นออกพรรษาและปวารณาแล้ว จึงออกเดินทางเพื่อจะไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ระหว่างทางใกล้จะถึงเมืองราชคฤห์ ได้เดินผ่านไร่อ้อยของพราหมณ์มีจฉาภิภูสิคนหนึ่ง ซึ่งตอนที่ไปถึงเป็นเวลาเย็นพอดี จึงเข้าไปถามคนเฝ้าไร่อ้อยว่า “พ่อหนุ่ม ถ้าอาตมาเดินทางต่อไป วันนี้จะถึงกรุงราชคฤห์ไหม” คนเฝ้าไร่อ้อยได้เรียนให้ทราบ ว่า “ไม่ถึงหรอกขอรับ กรุงราชคฤห์อยู่ห่างจากที่นี่อีกประมาณครึ่งโยชน์ นิมนต์พระคุณเจ้าพักอยู่ที่นี่ก่อนก็ได้ พรุ่งนี้ค่อยเดินทางต่อ” เมื่อพระเถระทั้งสามได้ฟังแล้ว จึงถามว่า “พ่อหนุ่ม ที่นี่มีที่ไหนพอจะพักได้บ้างล่ะ” คนเฝ้าไร่อ้อยเรียนว่า “ไม่มีขอรับ แต่ไม่เป็นไร กระผมจะจัดที่พักถวายพระคุณเจ้าทั้งสามเอง”

จากนั้นคนเฝ้าไร่อ้อยได้ทำที่พักชั่วคราวเป็นมณฑปกิ่งไม้ มุงด้วยใบอ้อย พื้นปูด้วยฟางถวายพระเถระองค์แรก จากนั้นได้นำอ้อยสามลำมาผูกเป็นไม้สามลำ แล้วมุงด้วยหญ้าและปูพื้น

*มก. เล่ม ๓๘ หน้า ๔๙๒



อานิสงส์ถวายน้าอ้อย

๒๑๖

ด้วยหญ้า ถวายพระเถระองค์ที่สอง หลังจากที่สามทำด้วยไม้สองสามท่อน ที่มีอยู่ในกระท่อมของตน และเอากิ่งไม้มาทำเป็นเสาคลุมด้วยจิวร ทำเป็นกลดถวายแต่พระเถระองค์ที่สาม

เช้าตรู่วันใหม่ ก็ลุกขึ้นหุงข้าว เสร็จแล้วได้ถวายไม้สัพันและน้ำล้างหน้า แต่พระเถระทั้งสามด้วยความนอบน้อม จากนั้นก็ถวายภัตตาหารกับน้ำอ้อย เมื่อพระเถระฉันเสร็จแล้ว ได้ทำการอนุโมทนา ก่อนจะจากไป เขาได้ถวายอ้อยอีกองค์ละลำ แล้วเดินไปส่งพระเถระทั้งสามได้ครู่หนึ่ง จากนั้นจึงกลับบ้าน ด้วยจิตที่มีแต่ความปีติโสมนัสมาก เพราะนึกถึงบุญที่ตนได้อุปัฏฐากพระเถระทั้ง ๓ รูป ที่มาเป็นเนืองนิตย์

ฝ่ายพราหมณ์เจ้าของไร่เดินสวนทางกับพระเถระทั้งสามพอดี เมื่อเห็นพระเถระถืออ้อยองค์ละลำ จึงถามว่า “ท่านได้อ้อยมาจากไหน” เมื่อพระเถระตอบว่า “คนเฝ้าอ้อยถวายพวกอาตมา” พราหมณ์มีจฉาปฏิฐิฟงแล้วจึงโกรธมาก รีบเดินไปไต่ถามคนเฝ้าอ้อยว่าได้ถวายลำอ้อยพระไปจริงหรือเปล่า เมื่อคนเฝ้าอ้อยยอมรับ ด้วยความโมโห จึงใช้ท่อนไม้ฟาดศีรษะของคนเฝ้าไร่อ้อยอย่างแรง ทำให้เขาเสียชีวิตทันที ด้วยความที่คนเฝ้าไร่อ้อยกำลังปีติอยู่ในบุญ เมื่อตายแล้วจึงได้ไปบังเกิดในสุรัmmaเทวสภา มีช้างพลายทิพย์ตัวใหญ่ ขาวปลอดเป็นยานพาหนะ



อานิสงส์ถายนำอ้อย

๒๑๓

เมื่อบิดามารดาและญาติมิตรทราบข่าวการตายของเขา จึงรีบพากันไปยังสถานที่เกิดเหตุ ส่วนพวกชาวบ้าน ได้มาร่วม ชุมนุมฌาปนกิจร่างของเขา ณ ที่ตรงนั้นเอง และในขณะนั้น เทพบุตรใหม่ ได้ชี้ข้างทิพย์ที่เกิดด้วยบุญญาภพของตน แวดล้อมด้วยหมู่เทพที่ประโคมดนตรีอันไพเราะเสนาะโสต ลงมาจากเทวโลก พร้อมกับบริวารเป็นอันมาก มาลอยอยู่ในอากาศ ให้ที่ประชุมนั้นได้เห็น

ที่ประชุมนั้นมีอุบาสกคนหนึ่ง ได้ถามเทพบุตรว่า “ท่าน ทำบุญอะไรมา ถึงมีช้างเผือกเป็นยานทิพย์ มีดนตรีประโคม กึกก้องอยู่ในอากาศ ท่านเป็นเทวดาหรือคนธรรพ์ หรือเป็น ท้าวลักกะ” เทพบุตรตอบว่า “เราไม่ใช่เทวดา ไม่ใช่คนธรรพ์ ไม่ใช่ท้าวลักกะ แต่เราเป็นเทพบุตรในบรรดาเหล่าเทพที่ชื่อว่า สุธัมมา”

อุบาสกถามต่ออีกว่า “พวกเทพสุธัมมา เมื่อครั้งเป็น มนุษย์ได้ทำกรรมอะไรเอาไว้ ถึงได้เข้าถึงความเป็นสหายของ เทพสุธัมมา” เทพบุตรได้ตอบว่า “ผู้ใดถวายมณฑปอ้อย มณฑปหญ้าและมณฑปผ้า หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสามอย่างนี้ ผู้นั้นย่อมเข้าถึงความเป็นพวกเทพสุธัมมา” แล้วประกาศคุณ ของพระรัตนตรัย ชื่นชมความเป็นเนื้อนาบุญของพระสงฆ์ ให้กับบิดามารดาหมู่ญาติและมหาชนได้รับฟัง แล้วกลับไปยัง



อานิสงส์ถวายน้าอ้อย

๒๑๘

เทวโลกทันที

ชาวบ้านได้ฟังคำของเทพบุตรแล้ว เกิดความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ได้ตระเตรียมเครื่องอุปกรณ์การถวายทานมากมาย โดยบรรทุกเต็มเกวียนหลายเล่มเกวียน พวกกันไปยังพระเวฬุวันมหาวิหาร ถวายมหาสังฆทานแด่ภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข จากนั้นจึงกราบทูลเรื่องที่เกิดขึ้นถวายพระบรมศาสดา เมื่อพระบรมศาสดาได้สดับแล้ว ทรงเอาเรื่องนี้เป็นเหตุในการแสดงธรรมโดยพิสดารให้ชาวบ้านเหล่านี้ฟัง ทำให้ชาวบ้านทั้งหมดตั้งอยู่ในสภาวะและศีล มีศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย จากนั้นต่างได้ช่วยกันสร้างวิหารตรงสถานที่ ที่คนเฝ้าอ้อยนั้น เสียชีวิต เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดี

จากเรื่องนี้ เราจะเห็นว่า บุญที่ทำเอาไว้กับพระภิกษุสงฆ์ ผู้เป็นเนื้อนาบุญ สามารถบันดาลสมบัติใหญ่ให้เกิดขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ โดยที่เจ้าของบุญเองก็คาดไม่ถึง แม้บางครั้งบุญไม่ส่งผลในปัจจุบันชาติ เราต้องแยกแยะให้ออกว่า บุญส่วนบุญ วิชากรรมที่เคยทำเอาไว้ก็เป็นอีกอย่างหนึ่ง บุญที่ทำในชาตินี้ สามารถส่งผลต่อในปรโลกได้ ดังนั้นเราจึงไม่ควรดูหมิ่นบุญเล็กน้อยว่าจะไม่มีผล บุญที่เราสั่งสมทีละน้อย ไม่ช้าก็จะได้เต็มเปี่ยมได้ เหมือนการสร้างอาคารบ้านเรือน ที่ต้องใช้ปูน กรวด



อานิสงส์ถายน้ำอ้อย

๒๑๕

หิน ดิน ทรายเม็ดเล็กๆ มารวมกัน จนทำให้เกิดเป็นอาคาร
ที่ใหญ่โตแข็งแรงได้ การสร้างบุญก็เช่นเดียวกัน ต้องหมั่นสั่งสม
สร้างทั้งบุญใหญ่ บุญปานกลาง และบุญเล็กน้อย ทำหมดทุกๆ บุญ
ในที่สุดบุญบารมีของเราจะเต็มเปี่ยม ดังนั้นขอให้ทุกท่าน
อย่าประมาทในการสั่งสมบุญ ทั้งทาน ศีล ภาวนาต้องให้ถึงพร้อม
โดยเฉพาะการปฏิบัติธรรมจนได้เข้าถึงพระธรรมกาย จะเป็น
บุญใหญ่ที่นำพาเราไปสู่จุดหมายปลายทาง คือที่สุดแห่งธรรม
กันทุกคน

